

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Циклова комісія архітектури, будівництва та дизайну



ЗАТВЕРДЖУЮ  
Директор Фахового коледжу  
ЗВО «Університет Короля Данила»  
Володимир ЯСЛИК

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**  
**ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**  
для здобувачів 2 курсу

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво  
Спеціальність: 022 Дизайн  
Спеціалізація: 022.01 Графічний дизайн  
Освітньо-професійна програма: «Графічний дизайн»

Івано-Франківськ, 2024

Розробник:  
ЛЕВИЦЬКА Роксолана Романівна – викладач циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила», спеціаліст.

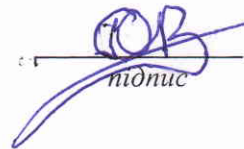
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.  
Голова циклової комісії



підпис

Катерина ГУСАР

Схвалено методичною радою Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.  
Голова методичної ради



підпис

Олег КЛІЩ

## ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
2. ДОКУМЕНТАЦІЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ.....	5
2.1. Вимоги до звіту навчальної практики.....	6
2.2. Правила ведення і оформлення щоденника.....	7
3. ЗМІСТ ЗАВДАНЬ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	7
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12
ДОДАТКИ.....	15

## 1. ВСТУП

**Навчальна практика** студентів є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» спеціальності 022 Дизайн за спеціалізацією 022.01 Графічний дизайн із спеціальності 022 Дизайн за спеціалізацією 022.01 Графічний дизайн. Навчальна практика сприяє закріпленню практичної підготовки здобувачів освіти у Фаховому коледжі, що визначається Положенням про практичну підготовку здобувачів передвищої освіти, а також розділі XI Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила».

**Метою практики** є ознайомлення здобувачів зі специфікою проведення навчальної роботи в мистецьких аудиторіях, закріплення професійних знань, умінь, навичок, що були набуті студентами під час навчання (систематизація теоретичних знань), їх розширення та поглиблення під час проходження практики.

Під час практики здобувачі оволодівають сучасними формами та методами роботи, набувають практичних навичок і досвід виконання творчих доробків.

- Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:
- ознайомлення здобувачів з особливостями організації роботи
- ознайомлення з особливостями живописної, плернерної діяльності, скетчингу;
- формування умінь цілеспрямовано сприймати інформацію, творчо її переосмислювати;
- формування вміння узагальнення отриманого досвіду та застосування його у власній професійній діяльності.

**Спеціалізованими завданнями** навчальної практики є:

- ознайомлення здобувачів з особливостями організації роботи;
- висвітлення орієнтирів у видах графіки та живопису;
- вивчення правильного користування образотворчими засобами;
- набуття навичок праці з матеріалом (олівець, вугілля, туш перо, лінери, акварельні олівці, маркери, акварельні фарби);
- знання технік виконання;
- формування власних поглядів (зокрема, формування вміння узагальнення отриманого досвіду та застосування його у власній професійній діяльності)

**В результаті проходження практики студент повинен вміти:**

- виконувати композиційні зображення, застосовуючи на практиці усі графічні та живописні техніки;
- правильно організувати картинну площину;
- у результаті вивчення технік абстракції у студента повинно розвиватись відчуття нюансу, контрасту;
- здійснювати оптимальне композиційне та колористичне рішення;
- вирішувати проблему об'ємності та просторовості зображення кольором.

## **2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Навчальна практика здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Графічний дизайн». Термін практичної підготовки становить 4 тижні. Перед початком навчальної практики заклад освіти наказом про її проведення затверджує перелік здобувачів освіти, які направляються для проходження практики.

Практика студентів дизайну проводиться на базі Фахового Коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» і має відповідати меті, завданням, змісту практики, вимогам навчальних планів, а також кваліфікаційному рівню студентів (фаховий молодший бакалавр).

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики студентів покладається на Фаховий коледж ЗВО «Університет Короля Данила». Обов'язки по організації та проведенню конкретного виду практики покладаються на керівника практики.

Перед початком практики проводяться консультаційні збори, на яких видається завдання для проходження практики, надається вся необхідна інформація з порядку проходження практики та проводиться інструктаж із техніки безпеки.

Під час проходження навчальної практики здобувачі освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики. Після закінчення практики здобувачі освіти звітують про виконання завдань. Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами навчальної практики є звіт з практики.

План проходження практики, права та обов'язки керівника практики та здобувачів освіти, форми контролю за проходженням практики та критерії оцінювання результатів її проходження визначені у **Програмі навчальної практики**.

## **2. ДОКУМЕНТАЦІЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ**

Проходження практики потребує оформлення таких документів:

**1. Щоденник практики.** У щоденнику здобувач повинен вказувати всі види виконаних робіт за кожен тиждень проходження практики. Ведеться протягом усього періоду проходження практики. Наприкінці практики оформлений належним чином щоденник підписується керівником практики і передається до закладу освіти не пізніше, ніж за один день до закінчення практики. Після завершення проходження практики керівник практики повинен дати письмову характеристику здобувача, поставити оцінку.

**2. Письмовий звіт з проходження практики.** Це основний підсумковий документ, що надає можливість проаналізувати і оцінити діяльність здобувача під час проходження практики. Звіт, що відображає результати виконання завдань програми, має бути складений за час проходження практики, перевірений і затверджений керівником практики, оцінений у характеристиці-відгуку про роботу здобувача у щоденнику практики і переданий керівникові практики від закладу освіти не пізніше, ніж протягом двох днів після закінчення практики.

**3. Структура звіту з навчальної практики.** Завершальним етапом практики є підготовка здобувачем звіту з практики. Структурні частини звіту і їх орієнтовний обсяг наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

**Структурні частини звіту з навчальної практики**

Структурні частини	Кількість сторінок
Титульний аркуш, підписаний керівниками практики від Фахового коледжу	1
Зміст	1
Вступ	1
Розділи. Загальна частина програми практики (складається за результатами виконання розділів програми практики)	8-10
Висновки та рекомендації	1-2
Список використаних джерел	1-2
Додатки	до 10

Стисла характеристика і рекомендації щодо структурних частин звіту з виробничої практики наводиться нижче.

У **Вступі** розкривається мета та завдання практики.

У **Розділах** відображаються результати виконаної творчої роботи, описано етапи та технології виконання робіт, передбачених програмою практики.

У **Висновках та рекомендаціях** узагальнюються основні результати виконаних робіт, підводяться обґрунтовані висновки щодо досягнення мети і виконання завдань практики.

**Список використаних джерел** – це перелік джерел, на які є посилання в основній частині звіту. Перелік використаних джерел повинен включати законодавчі та нормативні акти, інструктивні матеріали, сучасну літературу з питань інформаційних технологій і нараховувати 10-15 назв. Бібліографічні описи наводять у порядку їх згадування в тексті та відповідно до стандартів з бібліотечної та видавничої справ (Додаток 3).

У **Додатках** вказується матеріал, який надає можливість більш змістовно висвітлити зміст практики і набуті навички, а також наочний матеріал (скетчі, ескізи, схеми, фотографії тощо).

### **3. 2.1. Вимоги до звіту навчальної практики**

Звіт виконується на аркушах білого паперу: формат А4 (210×297 мм), шрифт 14 Times New Roman, інтервал 1,5. Зразок титульної сторінки подано у Додатку 1.

Текст звіту необхідно викладати, залишаючи поля таких розмірів: лівий – не менше 25 мм, правий – не менше 10 мм, верхній і нижній – не менше 20 мм.

Абзацний відступ 1,25 см.

Список бібліографічних джерел подається в алфавітному порядку за вимогами, поданими у Додатку 3.

#### **4. 2.2. Правила ведення і оформлення щоденника**

Щоденник є основним документом здобувача під час проходження навчальної практики.

Під час проходження навчальної практики здобувач щоденно коротко повинен записувати у щоденник все, що ним зроблено за день для виконання календарного графіка проходження практики.

По закінченню практики щоденник зі звітом повинен бути представлений керівнику практики, який складає відгук (характеристику) на здобувача та підписує його.

Оформлений щоденник зі звітом та характеристикою здобувач повинен здати керівнику практики від Фахового коледжу. Зразок щоденника подано у Додатку 2.

Без заповненого щоденника навчальна практика не зараховується.

Перераховані матеріали після захисту результатів практичної підготовки передаються цикловою комісією в архів для зберігання.

### **3. ЗМІСТ ЗАВДАНЬ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

#### **Етапи виконання завдання (творчої роботи)**

**Вибір сюжету.** Загально визнано, що в творчій діяльності художника дуже важливим є високо розвинуте образне мислення, завдяки якому відтворюється художня ідея твору за допомогою методів і прийомів композиційного вирішення. Методична значущість композиції в арсеналі професійних художніх прийомів видається одним з основних художніх засобів, завдяки якому відбувається художньо-образне перетворення багатовимірного, реалістичного предметного змісту в узагальнену, цілісну й візуально гармонізовану форму.

Саме тому опанування законів композиції в теоретико-практичному курсі посідає одне з ключових місць у професійній підготовці майбутнього художника. При цьому метою виконання завдань з практики є формування у студентів асоціативно-образного мислення, творчої уяви тощо.

**Принцип гармонії.** Усі образотворчі елементи і засоби виразності поєднуються, підкоряючись принципу гармонії, коли всі частини цілого знаходяться у певній відповідності, у гармонійному поєднанні. Фон і передній план, кольори і графічні елементи, світлові ефекти та положення фігур у єдиній гармонії є основою композиції. Цілісно вирішений твір дозволяє миттєве його сприймання, коли відразу можна визначити основну частину, центр композиції, головний змістовий елемент, оточений розташованими згідно композиційного задуму різними за вагою, але необхідними елементами композиції. Поняття центру можна вважати умовним, і щодо його розміщення не може бути чіткого і обов'язкового

закону, але саме відносно головної частини композиції йде побудова всіх елементів, встановлюючи рівновагу бічних, верхніх та нижніх частин композиції.

**Контраст** – протилежні характеристики, чіткі відмінності елементів, їх протиставлення у композиції. За допомогою контрастів підкреслюється і посилюється композиційна виразність, яскравіше звучать образотворчі засоби. Поєднуються і протиставляються високе і низьке, лінія і пляма, темне і світле, допомагаючи сприйманню важливих частин зображення, акцентуючи у деяких місцях, виділяючи потрібне, виражаючи таким чином енергію і емоційну силу твору, загальну ідею композиції. Компонування площини ставить перед художником завдання – знайти образне вирішення твору. Продумавши зміст твору, він визначає характер композиційної побудови, що може мати спокійний статичний ритм або бути неспокійною, динамічною. Також важливим є підпорядкованість елементів кольору, розміру, розміщенню у площині композиції.

**Завдання 1. Начерки та замальовки складових частин пейзажу:  
рисунок пейзажу для відображення стану природи (озеро, парк в сонячну чи похмуру погоду)**

Вибір сюжету. Розробка ідеї, враховуючи всі види інформації (*концептуальний ескіз у комплексі тематично та стилістично визначені параметри завдання*). Попереднє конструювання сюжету (*спостереження навколишнього середовища та замальовування потрібних образів: дерев, будівель, транспорту, тварин, птахів, людей*).

Побудова основного ескізу сюжетної композиції на великому форматі олівцем. Виконання ескізу сюжетної композиції в кольорі. Аналіз сюжетної композиції.

*Мета:* навчитися швидко фіксувати на папері основні пропорції, форму елементів середовища, не заглиблюючись у подробиці, спланувати основні частини сюжету: розташування і форму предметів, лінію горизонту, рух, тіні, досягнути різниці тональних співвідношень (вправи на оволодіння студентами навичок рисунку)

*Вимоги:* Виконання варіанту композиції в лінійно плямовому і штриховому зображенні.

*Розмір:* ¼ аркуша паперу.

*Матеріал:* папір, олівець, лінер, фломастер, туш перо

**Послідовність виконання:**

1. Начерки і замальовки - це процес швидкого створення зображення, що передає ідею, концепцію чи композицію. Вони є інструментом у багатьох творчих сферах, зокрема в графічному дизайні, архітектурі, мистецтві та індустріальному дизайні, адже це швидке й інтуїтивне малювання, яке готове виразити ідеї без деталей чи завершених елементів. Лінійний, тональний, контурний швидкий малюнок створює основу для майбутніх довготривалих етюдів.
2. Спостереження і замальовки з натури предметів, елементів живої природи, середовища дають змогу детальніше розробити кілька швидких етюдів,



допомагають вибрати з них найкращий за композицією, ідейним змістом, вони можуть стати базою для художнього виконання в різних техніках (акварелі, гуаші та туші на білому чи кольоровому папері; гравюрі на лінолеумі чи картоні; монотипії; графографії; мозаїці з паперу, тканини, хутра, листя та ін.).

3. Процес малювання на природі абсолютно відрізняється від малювання в студії. В полі зору на природі потрапляє безліч предметів, деталей, видів. Головне тут - зуміти вибрати точку зору, визначити основний об'єкт (предмет), біля якого компонуватиметься решта предметів. Малювання пейзажу - це складний творчий процес, що вимагає від художника вміння знаходити цікаві мотиви, аналізувати їх, визначити головне і другорядне, щоб майбутній малюнок передавав глибину простору, об'ємність предметів.

## **Завдання 2. Короткострокові етюди квітів і рослин у різній техніці.**

*Мета:* чітко уявити стадію начерків та замальовок живих квітів, характерні особливості світлотіньової градації за допомогою різних матеріалів.

*Вимоги:* виконати начерки живих квітів за допомогою різних графічних технік. Передати об'єм та світлотонову градацію. Зберегти характерні риси.

*Розмір:* 1/8 аркуша паперу.

*Матеріал:* папір, олівець, лінер, фломастер, маркер, туш перо

### **План роботи:**

1. Закон композиції з осягнення принципів формотворення живих квітів (групування на стеблі, групування в букеті).
2. Конструктивна основа форми, передавання пропорцій квітів (колесовидна, трубчаста, дискова, тощо).
3. Побудова квітки з різних точок зору.
4. Тональне трактування постановки. Збереження характерних рис квітів: розмір, напрям, характер світла, підкреслення головних форм тоном.

## **Завдання 3. Короткострокові начерки міського пейзажу (кистьовий начерк - скетч).**

*Мета:* висвітлити характер міста, його реалістичне відображення (фрагментів екстер'єру) та перспективу вулиці, сприяючи збагаченню знань про основні просторові правила на площині.

*Вимоги:* передати плановість простору (скомпонувати архітектуру, розвиваючи просторове мислення, зосереджуючи увагу на перспективне скорочення. Композиційне рішення варто починати з невеликих підготовчих начерків).

*Розмір:* ¼ аркуша паперу.

*Матеріал:* папір, олівець, лінер, туш перо, фломастер (маркер), (за вибором).

### **Послідовність виконання:**

1. Вивчаємо закон лінійної перспективи, що використовується для побудови вулиць. Необхідно розмістити елементи зображення з дотриманням просторового розташування (точка сходження, точка зору, лінія горизонту,

повітряна перспектива). Визначити місце розташування точки сходження площини будинків з протилежних сторін відносно до вулиці (в одній точці на лінії горизонту).

2. Виконати лінійно-конструктивну побудову, уточнюючи кутові позиції і перспективні скорочення. Щоб малюнок був «наскрізним» – передати невидимі елементи. Пропорційні співвідношення перевіряти також за допомогою допоміжних ліній. Передати просторові плани, зберігаючи цілісність всього рисунка.
3. Працюючи з лінією, необхідно пам'ятати: якщо вона є близькою до глядача, то повинна бути більш активною (насиченою), а якщо далі – легкою. Розробка тоном повинна вестися поступово, не затушовуванням, а конструктивно-тонально. Передати світлотіньове зображення з урахуванням перспективного скорочення та необхідних контрастів. Порівняти натурні фокусування і зображення на аркуші. Завершити роботу, стежачи за правильністю пропорційних скорочень розмірів архітектурних ансамблів.

#### **Завдання 4. Творча робота в жанрі пейзажу. Виконання з натурних замальовок міського пейзажу: довготривалий етюд (за вибором студента)**

Композиція з сюжетним центром із обов'язковим зображенням громадської або сакральної споруди. Виконання натурних замальовок міського пейзажу за вибором студента (вугілля, сангіна, сепія, туш, перо, пастель)

*Мета:* сформувати чітке уявлення про виконання натурних замальовок сакральних споруд у міському пейзажі, розібратися у співвідношеннях величин сакральних споруд.

*Вимоги:* правильно скомпонувати сакральні архітектурні споруди і послідовно виконати фрагменти м'якими матеріалами.

*Розмір:* за вибором.

*Матеріал:* вугілля, акварель, гуаш, туш, перо, пастель

#### **Послідовність виконання:**

1. Вивчити елементи архітектурної деталі, конструктивно-структурні архітектурні елементи (*ведення побудови від великих форм до деталей*), переглянути перспективні скорочення елементів.
2. Створити композиційне рішення - намітити загальний план, визначивши розмір і місце на аркуші. Окремо не компоувати, дивитись цільно. Виконати пейзаж – спочатку, ледве натискаючи на олівець, намітити лінію площини, далі загальними лініями, ледве натискаючи на олівець уточнити пейзаж, постійно порівнюючи малюнок з натури.
3. Зробити колористичне вирішення – виконавши малюнок олівцем, розпочати роботу кольором. Умовно поділяє світло, тінь, півтінь, що допоможе передати пейзажний сюжет. Гармонізувати світлотіньові співвідношення, узагальнивши роботу.

### **Завдання 5. Етюд в жанрі сільський пейзаж (тривалі етюди)**

Лінійно-конструктивна побудова з урахуванням перспективних скорочень та дотримання пропорційних співвідношень та необхідних. Побудова: дотримання пропорцій і форм, їх співвідношення в просторі і відносно один одного. Колористичне вирішення - передача кольорових особливостей, враховуючи напрям, характер світла (*детальне опрацювання об'єкту*). Моделювання об'ємів предметів, гармонізування кольорових співвідношень. Природа кольору й образотворчі можливості палітри. Живописне, реалістичне зображення сільського пейзажу. Гармонія кольорових співвідношень.

*Мета:* одержання навичок створення творчої формальної композиції на прикладі предметного середовища. Збагачення образу доцільним застосуванням технік живопису. Створення живопису сільського пейзажу, з урахуванням конструкцій предметів, призначення.

*Вимоги:* реалістичне відображення фрагментів господарських споруд; передати плановість простору.

*Розмір:* ¼ аркуша паперу.

*Матеріал:* акварель, олія, акрил, гуаш.

#### **Послідовність виконання:**

1. Скомпонувати фрагмент екстер'єру, розвиваючи просторове мислення, а також в умовах різного освітлення (тепле, холодне), в різний добовий час (вранці, вдень, ввечері, вночі), при різному стані погоди (сонячний день, похмурий, дощовий). Передати простір у зображенні. Композиційне рішення варто починати з невеликих підготовчих етюдів.
2. Знайти просторові співвідношення, приділити увагу лінійно-просторовій перспективі. Малюючи предмети немов би прозорими, точно визначити їх положення в просторі.
3. Вирішити цілісний колористичний образ. Передати за допомогою кольору, наприклад господарські сільські споруди. Моделювати об'єми, гармонізувати кольорові співвідношення. Об'єкти, які на передньому плані проробити більш насичено, аніж дальніх планів.

#### **Методичні рекомендації**

Завдання спрямовані на розвиток знань умінь і навичок правильного зображення середовища з натури. Правдиво передати конструктивну побудову в перспективі, їх пропорційні відношення, об'єм, матеріальність, просторові плани, характер освітлення, досягнути тонової цілісності та кольорової єдності.

Спрямування до вивчення законів передачі повітряної перспективи – простору в зображенні. Взаємозалежність лінійної і просторової перспективи.

Створення етюдів, начерків і зарисовок розраховане на вдосконалення отриманих знань і навичок об'ємно-пластичного моделювання форми.

Ускладнення навчальних завдань потребує застосування додаткових засобів самоперевірки на етапі послідовності роботи. Перевірка тональної (графічної) та

кольорової єдності можлива за умови порівняння світлотіньових співвідношень (найтемніших і світлих плям).

### ***Практичні поради***

Компонувати зображення з урахуванням точки зору. Спосіб заміру олівцем на витягнуту руку – ширини до висоти, з урахуванням лінії горизонту. Компонування почати з загальної і приблизної намітки легкими лініями. Знайти масу предметів, використовуючи допоміжні лінії. Виконати композиційне вирішення на заданому форматі, визначення головного і другорядного. Легкими лініями визначити співвідношення висоти і ширини всієї групи в цілому, намічаючи нижній і верхній краї зображення. Потім визначити ширину відносно висоти (позначають лівий і правий краї малюнка). Виконати лінійно-конструктивну побудову враховуючи перспективні скорочення, перевіряючи за допомогою допоміжних ліній пропорційні співвідношення. Рисунок має дивитись наскрізь з урахуванням передачі невидимих ліній (допоміжні лінії пошуків не знищувати).

Для вияву графічних форм, користуватися лінією і тоном. Працюючи з лінією необхідно пам'ятати, що чим ближча до глядача вона повинна бути більш активною (насиченою), а чим далі – легкою. Розробка форми тоном повинна вестися поступово. Передати зображення з урахуванням перспективного скорочення та необхідних контрастів. Уточнити знайдені тонально-кольорові відношення, створити доцільні фактурні поверхні за допомогою допоміжних інструментів. Узагальнити зображення, виявити структурно-пластичний, композиційний, колористичний, тональний взаємозв'язок всіх елементів композиції, акцентувати композиційний центр.

Зобразити архітектурні форми елементів і простір, середовище з природи. Малювати об'єкти в різних ракурсах, з метою вивчення їх просторової побудови.

Уточнити правильність побудови, передати тональне вирішення (найбільш темні по тону елементи і поступово перейти до світлих). Перші плани проробити ретельніше й контрастніше, ніж другі. Узагальнити роботу, акцентуючи одні частини зображення і пом'якшуючи інші.

## **РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**

### **Основна література**

1. Біленчук Ю.В., Підгора В.П. Київ в образотворчому мистецтві XII-XX століть. К.: Мистецтво, 1982р. (порядковий номер 3. 361 )
2. Білецький П. О. Рафаель: альбом К.: Мистецтво, 1990. 111с.: іл. (порядковий номер 45281/Г )
3. Гілязова Н. М. Рисунок. Живопис: навч. посіб. Івано- Франківськ:Симфонія форте, 2021. – 120 с.: іл. (порядковий номер 31435)
4. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Вища шк., 2002. 190 с.
5. Лукань В. Малюнок: Збірник програм з дисципліни образотворчого циклу. Київ, 1992. 42 с.

6. Лукань В. Рисунок: метод. посіб. до навч. курсу. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 112 с.
7. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114 с.
8. Панко Ф. Декоративний живопис» К.: Мистецтво, 1978. (порядковий номер 4. 388)
9. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис Київ: ТОВ «Європа Прінт», 2008. 164 с.
10. Пригода Л. Малюнок людини в одязі: навч. посіб. К.: КНУБА, 2001р. (порядковий номер 8. 9986)
11. Сак Л. М., Школяренко О. К. Західно-європейський живопис 14-18 століть: альбом. К.: Мистецтво, 1981. 262 с.: іл. (порядковий номер 7. 406а)
12. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. Посібник. Львів. Аверс, 2010. 496 с.

#### **Допоміжна література**

13. Блудов А. Про викладання живопису на кафедрі графічних мистецтв. Українська Академія мистецтв, випуск 14. Київ, 2007. 167с
14. Гребенюк Г. Є. Основи композиції та рисунку. К.: Техніка, 1997. 222 с.
15. Демиденко О.І., Поддубко К.В. Цілісність зорового сприйняття у живопису натюрморту. «Дизайн-освіта 2009» Харків. ХДАДМ, 2009, частина 2. С. 82-85.
16. Жаборюк А. А. Мистецтво живопису і графіки на Україні в першій половині і середині ХІХ століття: Київ; Одеса : Вища школа, 1983. 206 с.
17. Жердзицький В.Є. Особливості художнього сприйняття живопису. «Дизайн-освіта 2008». Харків: ХДАДМ, 2008. 168 с.
18. Мельничук І. Ю. Методика викладання живопису та композиції під час літньої практики. Вид-во «Емма», 2013. 104 с.
19. Перепадя В.В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі: навчальний посібник. Львів: Палітра, 2003. 288с

#### **Електронні інформаційні ресурси:**

5. 20. "Sunflower Burst" Narrated Step by Step Transparent Watercolor Tutorial (сонях аквареллю). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3FVH0LefKLU>
6. 21. Basic Flower watercolor- Sunflower(wet-in-wet. Arches rough) NAMIL ART (сонях аквареллю). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vvc7dAULYnQ>
7. 22. How to Paint a Sunflower / Yellow Watercolor Painting. Як намалювати сонях аквареллю. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=EgIJGPodLJA> (дата звернення 25.08.2024).
8. 23. Paint Along with Larry Hamilton - Nov. 6, 2013 - Watercolor - "Vase of Flowers". Ваза з квітами. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=HGMOIyuxrac> (дата звернення 25.08.2024).
9. 24. Зображення букету квітів. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QDk7z9VvPr4> (дата звернення 25.08.2024).
10. 25. Літній пейзаж аквареллю | Як намалювати захід сонця у полі | Детальні уроки малювання. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KoHaiLL5xuM>
11. 26. Майстер-клас - Техніка МАЛЮВАННЯ ВУГІЛЛЯМ. URL: [https://www.youtube.com/watch?v=j7i5\\_1b-uNQ](https://www.youtube.com/watch?v=j7i5_1b-uNQ) (дата звернення 28.08.2024).

12. 27. Основні та додаткові матеріали для малювання вугіллям. URL: [https://www.youtube.com/watch?v=W46mvFJ9E\\_Q](https://www.youtube.com/watch?v=W46mvFJ9E_Q) (дата звернення 28.08.2024).
13. 28. Перші 3 правила, щоб навчитись штрихувати. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MiakWyGNz6Q> (дата звернення 26.08.2024).
29. Сільський пейзаж#1 Квітень. URL: [https://www.youtube.com/watch?v=7\\_R-ApifTxQ](https://www.youtube.com/watch?v=7_R-ApifTxQ) (дата звернення 25.08.2024).
30. Сільський пейзаж#2 Квітень. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=LS8nU7MYRu8> (дата звернення 25.08.2024).
31. Техніки штрихування в академічному малюнку. Вправи для відпрацювання штрихування. URL: <https://gigafox.ru/uk/problems-pregnant/tehniki-shtrihovki-v-akademicheskom-risunke-uprazhneniya-dlya/> (дата звернення 26.08.2024).
32. Тональний малюнок, вправи зі штрихування. URL: [https://www.youtube.com/watch?v=yrpVZ5m8\\_yo](https://www.youtube.com/watch?v=yrpVZ5m8_yo) (дата звернення 25.08.2024).
33. Штрихування та положення руки при малюванні. Техніка штрихування. Рівномірне штрихування. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=r5OMRtDmJi8> (дата звернення 27.08.2024).

## ДОДАТОК А

*Додаток 1.  
Титульний аркуш звіту практики*

### **ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з архітектури, будівництва та дизайну

#### **ЗВІТ про проходження навчальної практики**

студента (-тки) групи  
спеціальності 022 Дизайн  
спеціалізації 022.01 Графічний дизайн

---

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник від закладу освіти

---

(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Івано-Франківськ, 2024  
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ  
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

**ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**

---

*(вид і назва практики)*

Здобувача фахової передвищої освіти \_\_\_\_\_  
*(прізвище, ім'я, по батькові)*

---

Циклова комісія \_\_\_\_\_  
*(назва)*

Освітньо - професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр  
*(назва освітнього рівня)*

Освітньо - професійна програма \_\_\_\_\_  
*(назва освітньо-професійної програми)*

Курс \_\_\_\_\_, група \_\_\_\_\_



Здобувач фахової передвищої освіти

---

*(прізвище, ім'я, по батькові)*

прибув на підприємство, організацію, установу.

Печатка підприємства, організації, установи «\_\_\_»\_\_\_\_\_ 20\_\_ року

---

*(підпис)*

*(посада, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)*

вибув з підприємства, організації, установи.

Печатка підприємства, організації, установи «\_\_\_»\_\_\_\_\_ 20\_\_ року

---

*(підпис)*

*(посада, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)*

### Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики				Відмітки про виконання
		1	2	3	4	

Керівники практики:

від закладу освіти \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

від підприємства, організації: установи \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)







\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Печатка

«\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ року

**Відгук осіб, які перевіряли проходження практики**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**Висновок керівника практики від закладу фахової передвищої освіти про проходження практики**


Дата складання заліку «\_\_» \_\_\_\_\_ 202\_\_ року

Оцінка:

за національною шкалою \_\_\_\_\_

(словами)

за стобальною шкалою \_\_\_\_\_

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS \_\_\_\_\_

Керівник практики від закладу фахової передвищої освіти

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

**Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015  
«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні  
положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД  
01.140.40)**

<b>Характеристика джерела</b>	<b>Приклад оформлення</b>
Один автор	Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : Мистецтво, 1997. 282 с.  Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / ІПСМ АМУ. Київ : Фенікс, 2007. 296 с.; іл.
Два автора	Лобановський Б. Б., Говдя П. І. Українське мистецтво другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Київ : Мистецтво, 1989. 206 с.
Три автора	Хорошун Б. І. Язвінська О. М., Серова О. Ю. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Київ : НТУ, 2010. 464 с.
Чотири автори	Історія світової та української культури : підручник / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. Київ : Літера, 2000. 464 с.  Культурна спадщина людства : збереження та використання : навч. посіб. / В. І. Акуленко та ін. ; за ред. І. П. Магазинникової. Львів, 2002. 160 с.
П'ять і більше авторів	Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / М. М. Закович та ін. Київ : Знання, КОО, 2000. 622 с.
Колективний автор	Лекції з історії світової та вітчизняної культури : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / за ред.: А. В. Яртися, В. П. Мельника. Львів : Світ, 2005. 568 с.  Нариси з історії українського дизайну ХХ століття : зб. ст. / ІПСМ НАМ України ; за заг. ред. М. І. Яковлева ; редкол. : В. Д. Сидоренко (гол.), А. О. Пучков, О. В. Сіткарьова та ін. Київ : Фенікс, 2012. 256 с.; іл.

Багатотомне видання	<p>Яворницький Д. І. Історія запорозьких козаків : у 3-х т. / редкол.: П. С. Сохань (гол.) та ін. Київ : Наук. думка, 1990–1991. Т. 1. 592 с.</p> <p>Історія України : у 2-х т. Т. 1: До середини XVII ст. / Н. Д. Полонська-Василенко ; голов. ред. С. Головка. 4-е вид., стер. Київ : Либідь, 2002. 588 с.</p>
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.

Автор і перекладач	Платон. Держава / Платон ; пер. з давньогрец. Д. Коваль. Київ : Основи, 2000.355 с.
	<b>Частина видання</b>
Розділ книги	Чехович В. А. Державно-правові питання українізації в 20-х роках. Держава і українська інтелігенція: деякі проблеми взаємовідносин у 20-х – на початку 30-х років. Київ, 1990. С. 3–26.
Тези доповідей, матеріали конференцій	<p>Дьяченко В. В. Визначення творчої діяльності звукорежисера. Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : зб. матеріалів доп. учасн. VIII Міжнар. наук.-творч. конф., 16 квіт. 2015 р. Київ : НАКККіМ, 2013. С. 135–137.</p> <p>Сидоровська Є. А. Міжкультурний потенціал вітчизняних культурно-дозвілєвих практик (на прикладі театру-студії імпровізації «Чорний квадрат»). Економіка і культура України в світових глобалізаційних процесах: позиціонування і реалії : III Міжнар. наук.-практ. конф., 21–22 берез. 2018 р. : тези доп. / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. ун-т культури, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2018. Ч. 1. С. 183–184.</p>



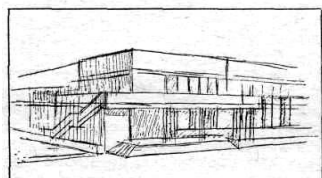
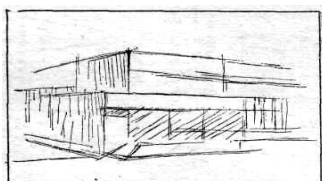
Статті з продовжуваних та періодичних видань	<p>Довгопол Н. О. Танець у контексті української культури XVI–XVII сторіч. Мистецтвознавчі записки : зб. наук. праць. 2012. Вип. 21. С. 160–166.</p> <p>Шалапа С. В. Нова стилістика в мистецтві хореографії: початок XX століття. Культура і сучасність : альманах. Київ : НАКККиМ, 2017. No 1. С. 163–168.</p> <p>Кравченко О. В. Культурна політика в Україні за часів незалежності. Дискурс публічної політики. Культура України : зб. наук. праць / Харк. держ. акад. культури ; відп. ред. В. М. Шейко. Харків : ХДАК, 2010. Вип. 29. С. 47–57.</p> <p>Ahearne J. Cultural policy explicit and implicit: a distinction and some uses. <i>International Journal of Cultural Policy</i>. 2009. 15(2). May. P. 141–153.</p>
	<b>Електронні ресурси</b>
Книги	<p>Бокань В., Польовий Л. Історія культури України : навч. посіб. Київ : МАУП, 2002. 256 с. URL: <a href="http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/gp_07.pdf">http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/gp_07.pdf</a> (дата звернення: 10.11.2018).</p> <p>Попович М. Нарис історії культури України. Київ, 1998. URL: <a href="http://litopys.org.ua/popovych/narys.htm">http://litopys.org.ua/popovych/narys.htm</a> (дата звернення: 10.11.2018).</p>

Законодавчі документи	<p>Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії» : Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, No 34, ст. 257. URL: <a href="http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2458-19/para6/#n6">http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2458-19/para6/#n6</a> (дата звернення: 10.10.2018).</p>
-----------------------	---

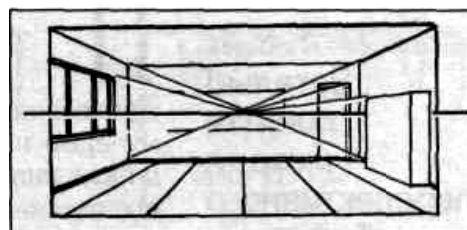
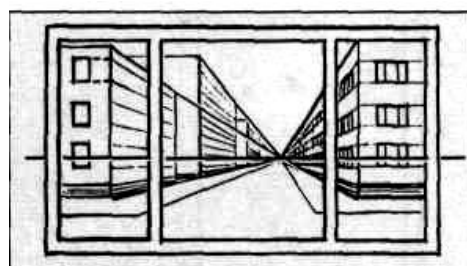
Періодичні видання	<p>Ручка А. Культурний потенціал сучасного українського соціуму: стан та особливості реалізації. Бібліотечна планета. 2010. No 3. С. 22–25. URL: <a href="http://nbuv.gov.ua/UJRN/bp_2010_3_7">http://nbuv.gov.ua/UJRN/bp_2010_3_7</a> (дата звернення: 10.10.2018).</p> <p>Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. Journal of Popular Culture. 2009. Vol. 42, No 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p>
Сторінки з веб-сайтів	<p>Дерега В. В. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики. Соціальна і гуманітарна політика. URL: <a href="https://buklib.net/books/35857/">https://buklib.net/books/35857/</a> (дата звернення: 10.10.2018).</p> <p>Багатозначність поняття культури. Освіта.UA : веб-сайт. URL: <a href="http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10204/">http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10204/</a> (дата звернення: 10.10.2018).</p>
<b>Інші документи</b>	
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	<p>Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. Урядовий кур'єр. 2017. 9 листоп.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42.</p> <p>Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. Вища школа. 2017. № 7. С. 106–107</p>
Стандарти	<p>ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).</p> <p>СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство</p>

	аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)
Патенти	Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК А01D 41/02, А01D 41/04, А01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.
Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 ССРСР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	Денисюк Ж. З. Постфольклор комунікативних інтернет-практик у функціонуванні аксіосфери суспільства : автореф. ... докт. культурол. : 26.00.01. Київ, 2018. 40 с.  Денисюк Ж. З. Постфольклор комунікативних інтернет-практик у функціонуванні аксіосфери суспільства : дис. ... докт. культурол. : 26.00.01. Київ, 2018. 454 с.

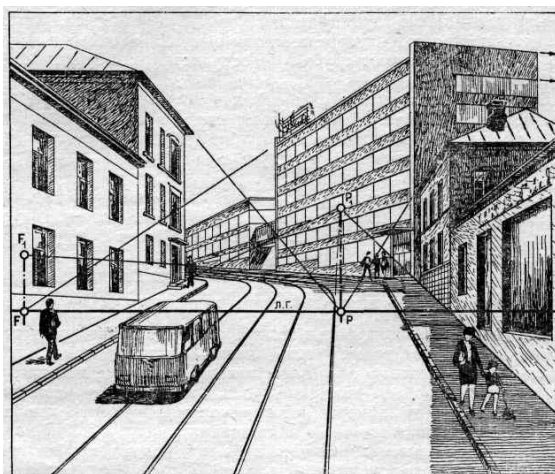
## ДОДАТОК Б



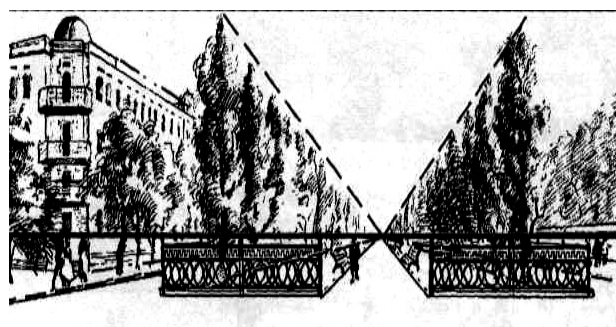
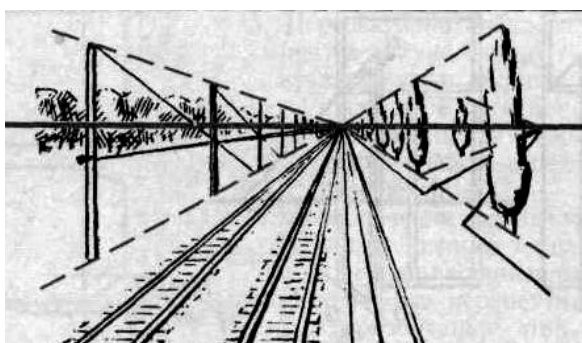
*Вибір сюжету*



*Попереднє компонування сюжету*

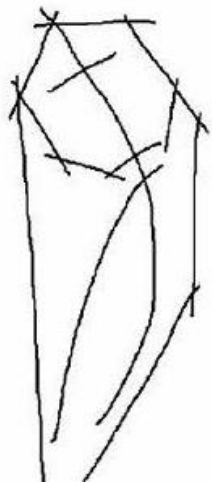


*Побудова основного ескізу сюжетної композиції*



*Міський вигляд, пейзаж: малювання з натури.*

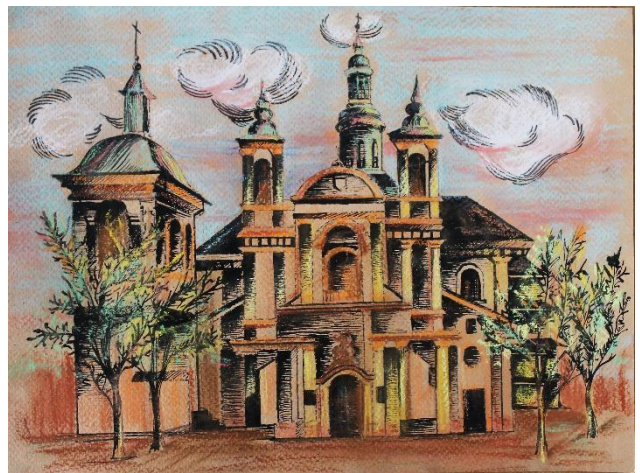
**Ілюстрації 1. Начерки та замальовки складових частин пейзажу:  
рисунок пейзажу для відображення стану природи**

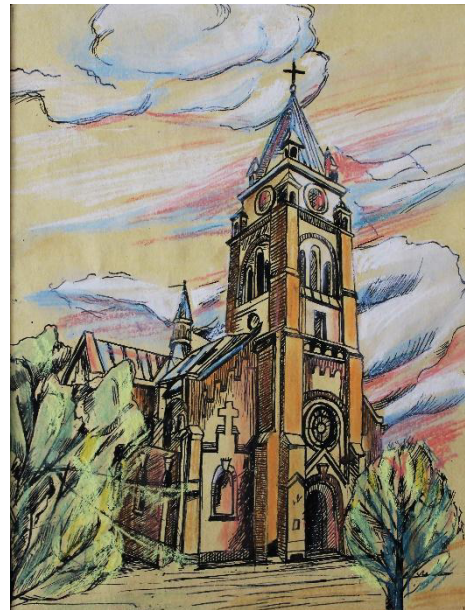


*Ілюстрація 2. Короткострокові етюди квітів. Начерки квітів: таблиця побудови  
(світлина інтернет ресурс)*

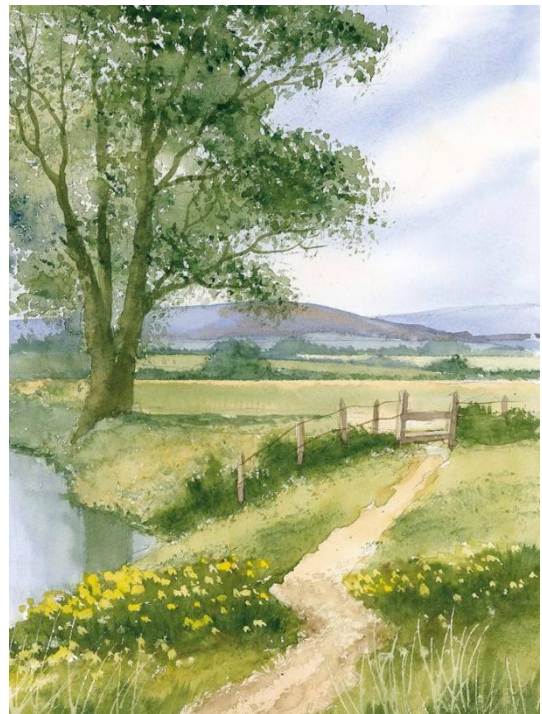


*Ілюстрації 3. Короткострокові начерки міського пейзажу  
(Виконання натурних замальовок міського пейзажу за вибором студента)*

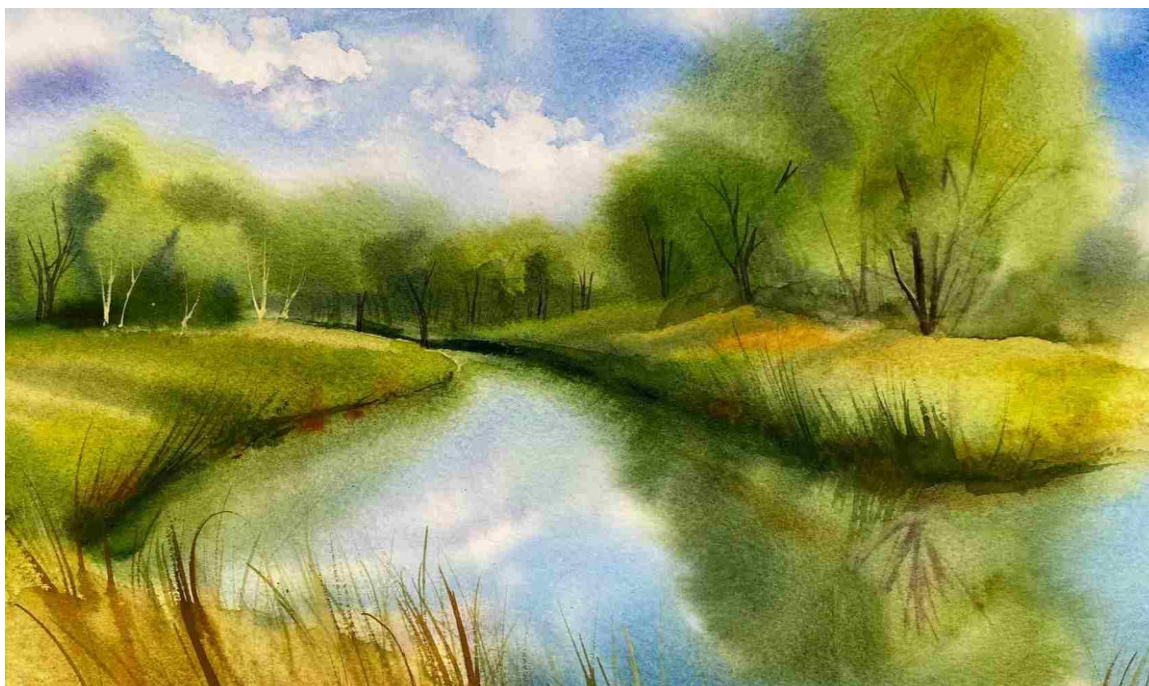




*Ілюстрації 4. Творча робота в жанрі пейзажу. Виконання з натурних замальовок міського пейзажу (вугілля, туш, перо, пастель, лінорит).*







*Ілюстрації 5 Етюд в жанрі сільський пейзаж (світлина інтернет ресурс)*